

Clarissimo principi ac Domino, D.

Alberto familie Tübimensis dei gratia, Preposito Elias
censi dignissimo Petrus wickgram sacre Theologie
magister, et in maiori Ecclesie Argentini, diuini
eloquij preceo immeritus et decas
mator, S. D.

Non sine consilio factum arbitreris prin-
ceps clemētissime ac dñe plurimū obseruāde: quod multis tibi necelli-
tudine quadā iunctioribus preteritis, tibi potissimū cuius faciem non
vidi: nec dexteram (quod aiunt) contigi. Quibuszationes nōnullas viri
celeberrimi Joannis Seileri Keiserspergij dulcissimi olim auūculi mei
dedicare in animū induxerim. Nam cum querēdus operi patronus erat: qui illud ab
omni librariorū iniuria vindicaret: eorum inquā / quibus non satis est recta deprauas
remitti etiā mentitos libros et suppositicios boni auctoris titulo venditent. Tu reli-
gionis christiane columen / et recte viuendi exemplar precipuū vnicus ferme occurre-
bas: qui prudētia tua singulari / et summa animi dexteritate prouincie huic nostre qua
adulterinos a veri semotos esse curamus: superias fores allaturus. Jam em̄ quan-
forte periculum non sit / vt impietatis arguantur quecunque ex his incubrationibus
a calcographis ante hac typis sunt excusa: tamē quanto interuallo languida illa / scitu-
na / subfrigida / et mendicius consarcinata: distent a vera et (vt pace omnium dixerim)
incomparabili auūculi mei phasi: docti lectoris esto iudicium. Prouincie quo etiam
parum eruditus fiat satis: non graua bor breuem in dubitatorū operum Keiserspergij
Catalogum contexere: ne quispiam pseudo titulis delusus: subiticiū ac ementium
opus pro sincero posthac sit lecturus. Peregrinus latine ac germanice editus venam
sapit Keiserspergij. Sic oratio dominica et passio si latialiter legas / sin patrio in ser-
mone nostro / nil est quod incultius sit atq; horreat magis: quam doquidem inimicus
quidem homo (vt meminit parabola euangelica) agrum bono semine a patrefamilias
conspersum fede contaminauit colluue sue pestifere zizanie: id quod etiā dum in bus
manis degente auūculo meo improbus quidam sycophāta et scelere notior q̄ vt a me
indīcari / aut debeat / aut possit agere: iam olim a doctus est. Focis em̄ ille quosdam se-
stinos ac mire iucundos / quibus Keiserspergij inter declamandū ad plebem graui-
tatem diuini oraculi egregie ac summo artificio temperauerat: bono cuidam viro dan-
culum suffuratus excripsit. atq; ibi simul virus venenato ore in ecclesiasticos et mo-
nastice professionis viros euomuit: deinde calcographis diuulganda per orbem sub
Keiserspergij nomine publicitus exposuit. Qua ex re vir ille innocentissimus et in nul-
lius iniuriam / aut contumeliam vnquā propensus ita indoluit. vt quanq̄ vehemens-
ter ad patientiam esset compositus tamē sic incandescere visus est / vt alias nunquā:
Deniq; si mulctam (atēbat) illi / in quos acrius peccatum est condonarunt: quid nos
pro minori offensa exigemus: quāuis non videam / quid homini possit accidere mole-
stius / q̄ si in mille et eo amplius libris bona de se opinio toties et apud tantam lecto-
rum turbam ledatur: cum longe grauius sit fame / q̄ rerum furtim ablatarum dispen-
dium. Non minori debinc ignominia auūculum meū affectit lozipes quidam Iude-
us baptisinate lotus: cuius habitum et professionē subriceo / ne pari instituto fratres
acerbius in se aliquid dictum putent. is citra vllum ingentij aut doctrine adminicu-
lum: auditas ex ore Keiserspergij explanationes in sacra euangelia / domū regressus

ceptis suas nugas:z mera deliramēta cum memorie parum fideret/ simul cum his que
 audierat coaceruare: vnde dictu mirum quā toruosar:z nusquā sibi coherens compo-
 sitio coacta sit: haud aliter q̄ (vt Flaccus ait) humano capiti ceruicem pictor equi/
 nam: Jungere si volet z varias inducere plumas. Ceterum inconditū hoc monitrum
 z passim blans cōmissura: in inscriptione magnifica Postille Euangeliorum Keisersper-
 gii ere ingenti librarijs venit. atq; in maxinā viri doctissimi iniuriam: iam tandem
 emerit in lucem. De me interea sileo/ quem verpus ille impudens toriens audiuit.
 ignominiaz hanc insignem ab auunculo meo deprecantem. Oraui hominem crebro/
 intici/concitant/ rationem haberet christiani viri/compresbyteri/ cōmilitonis pugne
 spiritualis: deniq; tam probate vite: cum summa eruditione cōiuncte. Sed ne aliud
 quidem iam effeci: q̄ qui surdo narrat fabulam: adeo in nullam prorsus flecti potest
 partem dure ceruicis progenies: eiusdem ferme seu magis furfur est cum hac Postil-
 la nagarum congeries, vulgo die brosemlyn. Sed ad genuinū ferum librorum viri
 celeberrimi redeo. Tractatus de dispositione ad felicem mortē: modo calcographo/
 rum incuria non sit deprauatus Keiserspergium redolet. Flauicula item salutis: simul
 cum naue stultifera:ouis errans: paradisus anime ex Humberti tractatu de virtutis
 bus in germanicū sermonem traducta Beilerum nostrum spirat. atq; id me vel omni
 no tacere. Et qui princeps obseruande: nihil est quod de tua prestantia helito/ quo
 minus candidiori nostre sententie sis accessurus. Fiducia enim nobis prebet spectata
 iam cunctis: atq; vno tua omnium ore predicata virtus raraq; cum potentia religio co-
 pulata atq; christiana pietas: que quidē cum in priuato homine latere possint/ in prin-
 cipe nemo est/ qui queat nescire: id quod z nobis superiori anno vsu venit: dum leuan-
 de valitudinis gratia thermas alpium hercinie peteremus. Nam viso illic in confinis
 bus monasterio Hirsangien. preter multa alia inensō preconio efferenda. summa ca-
 pti sumus loci illius admiratione: qua fouentur peregrini: in quorum numero/ z nos
 eramus. Sed z in opum ingens turba ex cenobij liberalitate ac elemosyna pasci-
 tur: quadringentos vidi z eo amplius qui pane cibario/ iure z pulmento per diem ci-
 bari: cum pane nihilominus dimissi sunt: quo citra in ediam postere diei prandium
 prestolari valerent. Quid loquar de arcissima viuendi obseruantia/ z rigore conuer-
 sandi plus quā seuro: Virtutis ibi summū est omnibus studium: nec literarū minus.
 De vno in cuius forte fortuna colloquij/ tunc incideramus: cui Nicolao de Turck-
 beim nomen est: nobis pauca referenda sunt: vt ex illo quales sint alij facile deprehen-
 das. Verecundus est/ in gestu/ incessuq; compositus vltra modum: in verbis nullam
 offendas leuitatem: sed vel ex propria sententia: nō nihil quod morum congruat bone-
 stat: aut certe ex variorum authorum quos diligentissime euoluit diuute penur: iucun-
 dum sermonē simul ac vtilem contextit: quo aures impendio exhilaret. Ex eo ipso mihi
 tum audire contigit preter extrinsecum habitū/ nihil esse quo patribus illis cederet: si
 non (quod vero propius existimabat) in plerisq; virtutum generibus longe antiores.
 Gaudebam (fateor) effuse: ac mirū in modum letitia gestiebam: quia in clero repertus
 esset: qui posset cum monasticis pari vite sanctimonia contendere. Deniq; cum viri-
 tus etiam ignotos z absentes amabiles facit: vt sententia habet Ciceronis. Lepi ego
 te dehinc prius amare quam nosse: atq; id tanto ardentius: quo ob tot assentatores/
 tantas opes: que vitiorum sunt irritamenta: tantam deniq; peccandi licentiam: mas-
 sus quippiam de se prestat princeps/ qui bonus esse potest: quam priuatus. Verum
 ne amor iste in te meus teste careret. En tibi quedam opuscula doctissimi simul ac in-
 tegerimi viri Joannis Beileri Keiserspergii olim auunculi mei dono mittimus: que
 non minori labore nobis forsitan / quam illi constitierunt. Siquidem ille rudem
 dumtaxat compositionem literis mandauit: ceu fetum quendam ineffigiatum/ quo

labori parceret. At nos membra omniaque lineamenta / citatis per eundem / in-
 fertis / bona fide expressimus / quo pariter et auctoris voluntati / et cupis
 de lectoris expectationi respondeatur. Ceterum si hunc laborem tibi Prin-
 cipi colendissimo probari sentiro / ad multa alia / in medium profren-
 da : que iam sub caligine mustitant : nos animaueris. Interea
 tu velim bene valeas / diuus ecclesie tue Eluacensi / et
 precis / et prosis.

Egregio viro domino Joanni Gei

ler de Keisersperg sacre Theologie Doctori dignissimo
 preceptori suo colendissimo. Fridericus Episco-
 pus Augustensis vester discipulus sin-
 ceram in domino Salutem.

Receptor mi singularissime / quibus

gaudijs ac consolationibus animi afficiar de literis vestris / difficile
 est mihi perscribere / cum summum et intimum sollicitatorem eterne mee
 salutis prius in sermone / nunc in scriptis intelligam / et reuera / sicut
 vita anime mee in vertice dei quod de ore vestro benedicto processit / cotidie
 die alimenta tua sumpsit / sic cum nunc prius istis mellissimis doctrinis / cotidie deli-
 cit anima mea / quod vix remigium remanet. vtinam non totaliter mortua / quare dico scri-
 ptis vestris reuiuiscere spiritum meum / et in veritate credite / maximam onus mihi impo-
 situm / leuissimum mihi videret / si talem preceptorem ac directorem haberem : qui et va-
 rias curis me sepiissime releuaret. Et sicut ego intellexi vos cum desiderio expectare vs-
 que ad Penicem / opus esset illum antiquum (vt naturales describunt) per ignem / qui
 spiritum sanctum est consummari / et charitate dei perfecta regenerari. Ceterum cum descri-
 bitis sanctissimos ac prestantissimos viros / quales se exhibuerint erga reges Egypti
 os / fornicantes / auaros etc. Tantam gratiam ego indignus non mereor / sed etiam credo
 quod maledictum regimen regum ac principum (Sed ex preiacenti iracundia loquor) non
 mereatur a deo tales habere / cum totus mundus in omni iniquitate submersus sit
 usque in profundum. Preterea inter cetera sanctissima monita reperio vnum / videlicet
 vt doceam populum / quod non minimum reputo seminare verbum dei / sed cum hoc in plu-
 ribus admissum sit / quod quis non potest facere per se / faciat per alterum. Quare ex isto
 capite rogo vos per amorem domini mei Iesu Christi / vt mihi ostendatis / si sit via
 aliqua idonea inuenienda / vos tanquam preceptorem et coadiutorem meum permanere
 pro me pabula omnibus in ecclesia mea preberet / si in toto id efficere non possum / sal-
 tem vnico anno hoc mihi a vobis concederetur / quod in cumulo maximorum beneficiorum
 mihi collocabo : spectro etenim et firmiter credo / quod tantum fructum faceretis in po-
 pulo / et mihi auxilium / quod ego cautius atque facilius redderem altissimo rationem de-

pascendis ouibus mihi cōmissis / forsitan placeret vobis locus et populus ad edifica-
 tionē proximī et laudem dei: sum em̄ illius intentionis (vestro tamen consilio) erigendi
 predicaturā in ecclesia mea Cathedrali / si bonum et idoneum predicatorem reperiam
 qui consulere et docere viam domini in hac valle lachrymarū et sciret et vellet: qualem
 prater vos ducem et precessorem meum difficile / imo impossibile est sperare: ego quasi
 ovis que perijt / expecto vos reductorem meū deuisa deserta et inaquosa. Scitote insu-
 per / quod diebus Apostolorū / beate virginis / et alijs festiuitatibus / dum me celebra-
 re contingit tota die Rocketo indutus incedo: lectionē insuper Capellanus me-
 us in publica mensa continuat corā omni familia mea vsq; ad secundas epu-
 las plus vel minus iuxta conditionem vel materie vel clericorum conui-
 uantium: quāuis familiares laici male contenti sint / quod aduertere cum
 silentio ea que non intelligant / cogantur. Non tamē ad iactantiam
 hec scribo. sed literis vestris / quibus id a me scire postulastis obe-
 dio et respondeo. Sed quid plura ego in habitu episcopali Hie-
 renberge Rocketo indutus semel incesi. super quo alij episco-
 pi summe mihi succensebāt: vnus de singularitate me no-
 tabat. alter id me pro adipiscendo pileo cardinalatus fa-
 cere asserbat / et varij varia super hoc cauillabant.

Etiam vulgus in contrariā opinionem ferebas.
 tur: quidam laudabant. Alij me Italum pres-
 dicabant / quo fit vt amodo quid mihi fa-
 ciendum sit in ista congregatione nescio:
 quia omnes Archiepiscopi et Episcopi
 incedunt / quod vix titulatores et ipsi
 inter se discerni possint: hec ex ma-
 gna confidentia vobis scribo:
 quia non expedit / quod talia de
 superioribus meis scribā:
 quāuis illa et alia plura
 non sine animi amari-
 tudine mente inuol-
 uam. Valere in

Christo Jesu.
 Datū Hie-
 renberge
 in vi-
 gilia
 ascensio-
 nis domini.
 Anno domini.
 4085.

